

Sygn. akt VI Ka 534/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lutego 2023 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Natalia Burandt

Protokolant: stażysta Anna Mościcka

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Elblągu Barbary Kamińskiej

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2023 r. w Elblągu sprawy

G. M., s. W. i B., ur. (...) w O.

oskarżonego o czyn z art. 178a § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez Prokuratora Rejonowego w Ostródzie

od wyroku Sądu Rejonowego w Ostródzie

z dnia 21 października 2022 r. sygn. akt II K 812/21

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Ostródzie do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 534/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

wyrok Sądu Rejonowego w Ostródzie z dnia 21 października 2022r. w sprawie o sygn. akt II K 812/21

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego
oskarżyciel posiłkowy
oskarżyciel prywatny
obrońca
oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego
inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

**STANOWISKO SĄDU
ODWOŁAWCZEGO WOBEC**

ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	<p>obraza prawa procesowego mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie przepisu art. 387 § 1 i 2 k.p.k. poprzez uwzględnienie wniosku oskarżonego oraz jego obrońcy o wydanie wyroku skazującego, wbrew sprzeciwowi prokuratora i w konsekwencji wydanie orzeczenia niezgodnego ze stanowiskiem oskarżyciela publicznego, co w konsekwencji winno prowadzić do skierowania sprawy do rozpoznania na zasadach ogólnych.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Apelacja wniesiona przez Prokuratora Rejonowego zasługiwała na uwzględnienie, a następstwem jej rozpoznania stała się konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.</p> <p>Nie kwestionując trafności zaskarżonego rozstrzygnięcia w części dotyczącej sprawstwa oskarżonego G. M. i przyjętej kwalifikacji prawnej przypisanego mu czynu, Sąd II instancji podzielił jednak zasadność zarzutu podniesionego w apelacji Prokuratora odnośnie naruszenia przez sąd orzekający przepisów postępowania, tj. art. 387 §1 i § 2 ikpk poprzez zaakceptowanie i uwzględnienie wniosku oskarżonego i jego obrońcy o wydanie wyroku skazującego</p>		

bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, pomimo sprzeciwienia się prokuratora zaproponowanym warunkowym orzeczenia w sytuacji skróconej rozprawy.

Tytułem wprowadzenia należy przypomnieć, że Sąd nie jest związany wnioskiem oskarżonego, na co wskazuje wyraźne podkreślenie w art. 387 § 2 in principio, że „sąd może uwzględnić wniosek oskarżonego” (wyrok SA w Warszawie z 14.11.2000 r., II Aka 336/00, OSA 2001/11, poz. 71; wyrok SN z 8.01.2003 r., WA 73/02, OSNKW 2003/1, poz. 43; postanowienie SN z 5.09.2006 r., IV KK 228/06, OSNKW 2006/1, poz. 1665). Sąd jest natomiast zobowiązany do sprawdzenia zaistnienia wszystkich warunków dopuszczalności takiego wniosku określonych w art. 387 § 1 i 2 kpk. Powinien dokonać przede wszystkim jego kontroli w zakresie spełnienia wszystkich prawem przewidzianych wymogów, w szczególności przeanalizować, czy zaproponowana przez podsądnego kara i inne środki prawnokarnej reakcji odpowiadają prawu materialnemu (wyrok SN z 7.06.2018 r., V KK 172/18, LEX nr 2509700). W przepisie art. 387 kpk ustawodawca wskazał warunki skutecznego złożenia wniosku o dobrowolne poddanie się karze i warunki jego uwzględnienia, do których należą:

1. termin złożenia wniosku o dobrowolne poddanie się karze (oskarżony złożył wniosek przed zakończeniem pierwszego przesłuchania wszystkich oskarżonych na rozprawie głównej - § 1);

2. zagrożenie karą nieprzekraczającą 15 lat pozbawienia wolności (przestępstwo zarzucane oskarżonemu jest zagrożone karą nieprzekraczającą 15 lat pozbawienia wolności - § 1);

3. brak wątpliwości co do okoliczności popełnienia przestępstwa i winy (okoliczności popełnienia przestępstwa i wina nie budzą wątpliwości - § 2);

4. osiągnięcie celów postępowania (cele postępowania zostaną osiągnięte bez przeprowadzenia rozprawy w całości - § 2);

5. brak sprzeciwu prokuratora i pokrzywdzonego (prokurator i pokrzywdzony nie zgłosili sprzeciwu wobec uwzględnienia wniosku oskarżonego - § 2).

Jak wskazuje się w orzecznictwie i literaturze przedmiotu, z art. 387 § 2 kpk wynika zatem, że jednym z koniecznym warunków uwzględnienia wniosku o dobrowolne poddanie się karze jest brak sprzeciwu prokuratora i pokrzywdzonego. Istotą sprzeciwu jest złożenie oświadczenia woli o charakterze blokującym decyzję procesową, które ściśle rzecz ujmując powinno zostać nazwane „sprzeciwieniem się” w celu odróżnienia od środka zaskarżenia w postaci „sprzeciwu”, który ma charakter kasatoryjny (art. 93a § 3 kpk, art. 506 § 1 kpk). Warunek ten oznacza, że skorzystanie z tego uprawnienia wymaga złożenia przez te podmioty oświadczenia o sprzeciwie. Bierną postawę wymienionych podmiotów oraz ich milczenie należy uznać za brak sprzeciwu. Ustawa nie wymaga bowiem złożenia oświadczenia o nieskorzystaniu z

prawa do wniesienia sprzeciwu. Istota tej czynności procesowej polega bowiem na złożeniu oświadczenia woli. Brak aktywności strony oznacza brak sprzeciwu. Wobec takiego charakteru sprzeciwu skorzystanie z tego uprawnienia wymaga co do zasady obecności pokrzywdzonego i prokuratora na rozprawie głównej podczas procedowania wniosku o dobrowolne poddanie się karze. W piśmiennictwie podkreśla się także, że rozpoznanie sprawy w trybie konsensualnym, o którym mowa w art. 387 § 1 kpk, nie jest oparte na klasycznym porozumieniu procesowym zawartym między stronami (choć określenia „porozumienie” ustawodawca używa w art. 447 § 5 kpk), gdyż nie jest tu wymagana zgoda prokuratora (taki warunek obowiązywał do czasu nowelizacji z 10.01.2003 r.), tylko brak sprzeciwu, a ponadto z uwagi na zasadę prawdy materialnej przedmiotem uzgodnień nie może być kwestia sprawstwa i winy, zaś sąd ma uprawnienie do formułowania warunków pod jakimi uwzględni wniosek, gdyż to ten organ, a nie prokurator, jest gwarantem zawarcia prawidłowego porozumienia. Jest to zatem szczególny rodzaj porozumienia właściwy procedurze karnej, do którego nie mają zastosowania konstrukcje cywilistyczne dotyczące zawarcia umowy). Dlatego też nieobecność prokuratora nie jest przeszkodą do rozpoznania sprawy w trybie konsensualnym, skoro nie jest to forma porozumienia procesowego między stronami, tylko procesowo uregulowana inicjatywa oskarżonego zmierzająca do zakończenia postępowania w uproszczony sposób, co wymaga zgody sądu, a nie pozostałych stron. Prokurator i pokrzywdzony

swój sprzeciw mogą zgłosić ustnie przed sądem lub przekazać go na piśmie. Brak reakcji z ich strony oznacza niesprzeciwianie się wydaniu wyroku w trybie art. 387 kpk, gdyż przepis art. 387 § 2 kpk wprowadził zasadę zgody domniemanej. Sama zatem nieobecność prokuratora lub pokrzywdzonego na rozprawie – w sytuacji prawidłowego zawiadomienia o jej terminie – nie wyklucza samej możliwości wyrokowania w trybie art. 387 kpk (por. D. Świecki (w.) D. Świecki (red., Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2020).

Resumując, w aktualnym stanie prawnym, zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie Sądu Najwyższego, powszechnie prezentowany jest pogląd, iż nieuczestniczenie przez prokuratora w rozprawie, w której jego udział nie jest obowiązkowy (art. 46 § 2 zd. pierwsze k.p.k.) i o której terminie został należycie powiadomiony (art. 135 k.p.k.), należy poczytywać za brak wyrażenia sprzeciwu przez oskarżyciela publicznego wobec ewentualnego wniosku oskarżonego o skazanie bez przeprowadzenia postępowania dowodowego zgłoszonego na rozprawie prowadzonej pod nieobecność oskarżyciela publicznego (art. 387 § 1 zd. pierwsze k.p.k.). Kodeks postępowania karnego nie przewiduje przy tym obowiązku zawiadomienia nieobecnego na rozprawie prokuratora celem umożliwienia mu ustosunkowania się do złożonego przez oskarżonego w trybie art. 387 § 1 zd. pierwsze k.p.k. wniosku w układzie, w którym rezygnuje on z realizowania przysługującego mu uprawnienia do czynnego uczestniczenia w

rozprawie i określonego sposobu popierania aktu oskarżenia oraz z wykonywania tych uprawnień procesowych, które pozwalają mu na współdecydowanie o dalszym biegu postępowania w preferowany przezeń sposób. (wyroki SN: z 21.08.2019 r., IV KS 19/19, LEX nr 2723596, oraz z 28.01.2021 r., II KS 22/20, LEX nr 3181979; postanowienie SN z 16.06.2021 r., I KZP 16/20, LEX nr 3191840; tak też A. Gerecka - Żołyńska [w:] Polski proces..., red. P. Wiliński, s. 555).

Sąd odwoławczy w pełni przychylił się do powyższego stanowiska, a przywołanego także przez sąd I instancji w pisemnym motywie zaskarżonego, jednakże jest zdania, iż odnosi się ono wyłącznie do sytuacji gdy prokurator nie tylko nie uczestniczył w rozprawie, na której oskarżony złożył wniosek w trybie art. 387 § 1 kpk, a tym samym oskarżyciel nie zgłosił wówczas wobec niego sprzeciwu, ale także w żadnym innym czasie i formie nie sprzeciwił się wnioskowi oskarżonego o dobrowolnemu poddanie się karze bez przeprowadzenia postępowania dowodowego. W stanach faktycznych i prawnych spraw, na bazie których Sąd Najwyższy sformułował zacytowane tezy, prokurator wykazał się całkowitą biernością procesową, tj. ani nie uczestniczył w rozprawie, będąc prawidłowo zawiadomiony o jej terminie, ani nie złożył oświadczenia woli blokującego uwzględnienie wniosku złożonego w trybie art. 387 § 1 kpk w innym czasie i formie. W niniejszej sprawie poddanej kontroli instancyjnej, sytuacja procesowa przedstawiała się zgoła odmiennie. Prokurator Rejonowy w Ostródzie, nie brał udziału w rozprawie, podczas której

oskarżony złożył wniosek w trybie art. 387 § 1 kpk, ale po skierowaniu aktu oskarżenia do sądu przeciwko G. M. i zawiadomieniu go o terminie rozprawy wyznaczonym na dzień 13 maja 2021r., w piśmie opatrzonym datą 6 maja 2021 roku złożył oświadczeniem woli o treści, iż „ (...) w ramach postępowania karnego o sygn. akt II K 812/21 przeciwko G. M., oskarżonemu o czyn z art. 178a § 1 k.k. nie sprzeciwia się ewentualnemu wnioskowi wymienionego lub jego obrońcy o wydanie wyroku w trybie art. 387 § 1 k.p.k., z zastrzeżeniem wyrażania zgody minimalnie na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, środek kamy w postaci 5 lat zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym, środek kamy w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 6 000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym Pomocy Postpenitencjarnej” - (k. 152). Prokurator w formie pisemnej sprecyzował więc na jakie warunki rozstrzygnięcia w sytuacji skróconej rozprawy nie wyraża zgody. Rzecznik interesu publicznego złożył tym samym skutecznie przemyślany i skonkretyzowany sprzeciw blokujący uwzględnienie późniejszego wniosku oskarżonego o dobrowolne poddanie się karze bez przeprowadzenia postępowania dowodowego w zakresie nieakceptowalnego przez prokuratora rodzaju i wymiaru kary oraz środków karnych.

W przekonaniu sądu II instancji, aby prokurator mógł skorzystać z tego uprawnienia nie jest zatem konieczne aby uczestniczył on osobiście w rozprawie głównej podczas procedowania wniosku o dobrowolne poddanie się karze. Wcześniej prezentowane w

orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowisko co do wymogu obecności prokuratora w rozprawie aby skutecznie mógł sprzeciwić się on uwzględnianiu wniosku oskarżonego złożonego w trybie art. 387 § 1 kpk, który nie zyskałby jego aprobaty (wyrażone m.in. w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2019 r. IV KS 19/19) - zostało w późniejszym judykacie zmodyfikowane. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 stycznia 2021 r. II KS 22/20 wprost bowiem wskazał, że „Dla zablokowania przez prokuratora, jak też pokrzywdzonego uwzględnienia przez sąd wniosku oskarżonego, który nie zyskałby ich aprobaty, nie jest konieczny osobisty udział tych podmiotów w rozprawie”. W części motywacyjnej tegoż orzeczenia Sąd Najwyższy, rozwijając zacytowaną tezę, wyraził pogląd „ modyfikując w tym zakresie stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 sierpnia 2019 r., IV KS 19/19, że dla zablokowania przez prokuratora, jak też pokrzywdzonego uwzględnienia przez sąd wniosku oskarżonego, który nie zyskałby ich aprobaty, nie jest konieczny osobisty udział tych podmiotów w rozprawie, podobnie jak w świetle art. 387 § 1a k.p.k. dla złożenia wniosku przez oskarżonego jego udział w rozprawie nie jest konieczny”. Sąd Najwyższy w dalszej części motywacyjnej tegoż wyroku jednoznacznie uznał za dopuszczalne „(...) przekazanie przez wspomniane podmioty sądowi w stosownym czasie pisma, określającego akceptowalny limit kary, ewentualnie i treść innych rozstrzygnięć, na wypadek, gdyby oskarżony złożył wniosek, o którym mowa w art. 387 § 1 k.p.k., np. w formule: "nie sprzeciwiam się uwzględnieniu ewentualnego

wniosku oskarżonego o dobrowolne poddanie się karze (art. 387 § 1 k.p.k.), o ile wymierzona oskarżonemu kara nie będzie niższa niż...". Sąd Najwyższy dla poparcia swego stanowiska argumentował, że w takim wypadku nieaktualna byłaby obawa, że „(...) w obrocie prawnym będą funkcjonowały wyroki, co do których wydania prokuratorzy (także pokrzywdzeni - oskarżyciele posiłkowi) wprost nie wyrazili sprzeciwu, jednak uważają je za wadliwe, przy czym z uwagi na treść art. 447 § 5 k.p.k. nie mogli podjąć działania w celu usunięcia tej wadliwości. Tak samo straciłaby na aktualności obawa Sądu, że "prokuratorzy, obawiając się niełojalnego podejścia sądów pierwszej instancji, będą stawiali się na każdą rozprawę, aby zapobiec nieakceptowalnym z punktu widzenia rzeczników oskarżenia »poddaniom się karze«, co szybko doprowadzi do zapaści organizacyjnej prokuratury (pogląd zbyt pesymistyczny, gdy wspomnieć, że takiej zapaści nie było widać, gdy w przeszłości art. 46 k.p.k. jako zasadę traktował obowiązkowy udział prokuratora w rozprawie w sprawach o przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego - uwaga SN), albo pro forma będą sprzeciwiali się każdej próbie dobrowolnego poddania się karze na rozprawie (choćby załączając na piśmie takie oświadczenie do każdego zatwierdzanego aktu oskarżenia w sprawach, w których prowadzone było dochodzenie - Sąd w tym miejscu pomija skuteczność takiego oświadczenia), co zaowocuje »naturalną śmiercią« jednej z lepszych instytucji polskiego prawa karnego procesowego, jaką jest możliwość konsensualnego zakończenia procesu w trybie art. 387 k.p.k." Nasuwa się

uwaga, że wyrażając obawę, iż nastąpi faktyczne wyeliminowanie z praktyki sądowej wspomnianej instytucji w wyniku masowego składania przez prokuratorów jeszcze przed rozprawą oświadczeń o sprzeciwie w każdym wypadku złożenia przez oskarżonego wniosku, o którym mowa w art. 387 § 1 k.p.k., Sąd Okręgowy jednak tym samym wyraził pogląd o dopuszczalności takiego postąpienia. Wobec tego dopuścił też możliwość złożenia przez prokuratora (wypada przyjąć, że i przez pokrzywdzonego) oświadczenia bardziej przemyślanego, nieblokującego procedowania w trybie art. 387 k.p.k., wskazującego jakiej treści wniosek oskarżonego nie będzie budził jego sprzeciwu”.

W niniejszej sprawie, Prokurator Rejonowy w Ostródzie zastosował właśnie takową, uznaną za dopuszczalną przez Sąd Najwyższy, przemyślaną strategią procesową, a mianowicie, będąc świadomym ewentualnej możliwości skróconego zakończenia postępowania w trybie art. 387 k.p.k., wprawdzie nie wziął udziału w rozprawie, ale nie rezygnował z realizacji przysługującego mu uprawnienia do aktywnego współdecydowania o możliwości ukształtowania odpowiedzialności karnej oskarżonego w oparciu o zgłoszoną przez ten podmiot propozycję rozstrzygnięcia. Wykazał się jednoznacznością w wymowie aktywnością, przekazując w stosownym czasie, po zawiadomieniu go o terminie rozprawy, do akt pismo, określające akceptowalny limit kary i treść innych rozstrzygnięć, na wypadek, gdyby oskarżony złożył wniosek, o którym mowa w art. 387 § 1 k.p.k. i to w formule proponowanej przez

Sąd Najwyższy. Ów sprecyzowany na piśmie sprzeciw prokuratora zaktualizował się oczywiście w chwili złożenia przez oskarżonego wniosku o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego w trybie art. 387 § 1 kpk.

Reasumując, należy podzielić stanińsko apelującego, iż prokurator aby skutecznie sprzeciwić się uwzględnianiu wniosku oskarżonego złożonego w trybie art. 387 § 1 kpk, który nie zyskał jego aprobaty, nie musiał osobiście uczestniczyć w rozprawie, a dopuszczalnym było złożenie skonkretyzowanego sprzeciwu na piśmie w odpowiednim czasie. Ponownie należy wskazać, że sprzeciw może być wyrażony w sposób czynny przez złożenie oświadczenia o zgłoszeniu sprzeciwu na piśmie lub ustnie do protokołu (art. 116 kpk). Nie jest wymagane uzasadnienie {zob. R. Ponikowski, J. Zagrodnik [w:] Kodeks..., red. J. Skorupka, 2020, s. 1060; Komentarz do art. 387 kpk, Stefański Ryszard A. (red.) Zabłocki Stanisław (red.)}.

Sąd odwoławczy dzieląc przytoczone powyżej stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 28 stycznia 2021 r. II KS 22/20, zgodnie z którym „Dla zablokowania przez prokuratora, jak też pokrzywdzonego uwzględnienia przez sąd wniosku oskarżonego, który nie zyskałby ich aprobaty, nie jest konieczny osobisty udział tych podmiotów w rozprawie” i zarazem dopuszczanym jest „(...) przekazanie przez wspomniane podmioty sądowi w stosownym czasie pisma, określającego akceptowalny limit kary, ewentualnie i treść innych rozstrzygnięć, na wypadek, gdyby oskarżony złożył wniosek, o którym

mowa w art. 387 § 1 k.p.k., np. w formule: "nie sprzeciwiam się uwzględnieniu ewentualnego wniosku oskarżonego o dobrowolne poddanie się karze (art. 387 § 1 k.p.k.), o ile wymierzona oskarżonemu kara nie będzie niższa niż...", a także uznając przytoczoną na jego poparcie pogłębioną argumentację za przekonującą - nie przychylił się tym samym do wyrażonego w piśmiennictwie odmiennego poglądu, iż „(...) Sprzeciw jest związany z wnioskiem o dobrowolne poddanie się karze. Może zatem skutecznie zostać wniesiony tylko po złożeniu przez oskarżonego wniosku. Nie może zatem sprzeciw zostać uznany za skuteczny, a tym samym należy go pominąć, gdyby został złożony wcześniej, tzn. przed zaistnieniem sytuacji, w której powstaje to uprawnienie, np. w akcie oskarżenia na wypadek niestawiennictwa prokuratora na rozprawę i złożenia przez oskarżonego wniosku o dobrowolne poddanie się karze” (tak: D. Świecki (w.) D. Świecki (red., Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2020), a na który powołał się sąd I instancji uzasadniając swoją decyzję procesową o pominięciu złożonego przez Prokuratora Rejonowego w Ostródzie na piśmie sprecyzowanego sprzeciwu wobec ewentualnego wniosku oskarżonego złożonego w trybie art. 387 § 1 kpk zawierającego nieakceptowalne przez oskarżyciela publicznego propozycje co rodzaju i wymiar kary oraz środków karnych. Podnieść nadto należy, że żaden przepis wprost nie wymaga osobistej obecności prokuratora czy pokrzywdzonego (czy też jego pełnomocnika) na rozprawie głównej w sprawie, w której prowadzone było dochodzenia i

nie ogranicza ich uprawnień do zgłoszenia racjonalnego sprzeciwu, wobec czego interpretowanie art. 387 § 2 k.p.k. na niekorzyść prokuratora i pokrzywdzonego byłoby nieuzasadnione. Podobnie, i to odnośnie prokuratora, wskazał Sąd Najwyższy uzasadnieniu wyroku z dnia 21 sierpnia 2019 r., IV KS 19/19 (OSNK 2019/9/57, KZS 2019/10/26) podnosząc, że "Wymaga też zauważenia, że gdyby uwzględnienie wniosku zgłoszonego przez oskarżonego na podstawie art. 387 § 1 k.p.k. było dopuszczalne tylko przy braku sprzeciwu prokuratora uczestniczącego w rozprawie, przepis ten miałby inne brzmienie, w szczególności ustawodawca wskazałby, że "nie sprzeciwia się temu obecny na rozprawie prokurator", względnie myśl tę zawarłby w innej, ale równie jednoznacznej formule". Należy zaakcentować także, że w niniejszej sprawie prokurator nie złożył ogólnego, totalnego i bez określenia, czego żąda, sprzeciwu, tj. niezgody na jakikolwiek wniosek, choćby z maksymalnym wymiarem wszystkich kar, środków karnych, kompensacyjnych itd., co mogłoby wywoływać wątpliwości co do jego skuteczności. Oskarżyciel publiczny złożył na piśmie przemyślany sprzeciw, określający precyzyjnie akceptowalny limit kary i treść innych rozstrzygnięć, na wypadek, gdyby oskarżony złożył wniosek, o którym mowa w art. 387 § 1 k.p.k, blokujący zarazem uwzględnienie późniejszego wniosku oskarżonego o dobrowolne poddanie się karze bez przeprowadzenia postępowania dowodowego w zakresie nieodpowiadającym oczekiwaniom prokuratora co do rodzaju i wymiaru kary oraz środków karnych. Prokurator w formie pisemnej sprecyzował więc

na jakie warunki rozstrzygnięcia w sytuacji skróconej rozprawy nie wyraża zgody.

Podsumowując, sąd meriti akceptując i uwzględniając wniosek oskarżonego i jego obrońcy o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, pomimo skutecznego sprzeciwienia się prokuratora zaproponowanym warunkowym orzeczeniu w sytuacji skróconej rozprawy, wydał wyrok z rażącym naruszeniem art. 387 § 1 i § 2 kpk, co miało oczywisty wpływ na treść orzeczenia.

Reasumując, taki sposób procedowania jest niedopuszczalny i za w pełni uprawnione należy uznać stanowisko skarżącego, iż w niniejszej sprawie doszło do rażącego i mającego wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia naruszenia wskazanych w apelacji przepisów prawa procesowego, co zdecydowało o uwzględnieniu apelacji, uchyleniu zaskarżonego wyroku w całości i przekazaniu sprawy tegoż oskarżonego sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wniosek

o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Stwierdzenie przez sąd odwoławczy zarzucanego w apelacji prokuratora naruszenia przepisu postępowania – art. 387 § 1 i § 2 kpk, obligowało do

uwzględnianie wniosku o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.

Zwiąże o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąże o powodach uchylenia		
<p>Konsekwencją powyższego stanowiska było na podstawie art. 437 § 2 kpk uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ostródzie.</p> <p>W tym miejscu należy wskazać, że zgodnie z treścią art. 437 § 2 kpk (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015r.) uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 kpk, art. 454 k.p.k. lub jeżeli konieczne jest przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Wymieniona w art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. podstawa uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania z powodu konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości ma charakter ocenny. Użyte w tym przepisie słowo "przewód" należy potraktować jako skrót pojęciowy, gdyż domyślnie chodzi o "przewód sądowy" (rozdział 45 k.p.k.). W tym zakresie art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. wprowadza ograniczenie odnoszące się do uchylenia wyroku wydanego na rozprawie głównej. Z kontekstu art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. wynika, że chodzi o przewód sądowy na rozprawie głównej. Na przewodzie sądowym przeprowadzane są dowody (rozdział 45 k.p.k.). Przepis art. 437 § 2 in fine k.p.k. mówi jednak nie "o</p>		

powtórzeniu dowodów", ale o powtórzeniu "przewodu". Dlatego też konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości nie odnosi się tylko do potrzeby powtórzenia dowodów. Może też dotyczyć samego przebiegu przewodu sądowego, gdy z uwagi na naruszenie przepisów procesowych należy go przeprowadzić na nowo. Konieczność powtórzenia przewodu sądowego w całości z przyczyn dowodowych wiąże się z podstawą dowodową wyroku. Na przewodzie sądowym przeprowadzane są z reguły dowody z osobowych źródeł dowodowych i dowody z dokumentów. Warunek w postaci konieczności ponowienia wszystkich tych dowodów będzie spełniony dopiero wówczas, gdy sąd pierwszej instancji w ogóle nie ujawnił żadnych dowodów, choć oparł na nich wyrok albo wszystkie te dowody zostały nieprawidłowo przeprowadzone (art. 410 k.p.k.). W zakresie konieczności przeprowadzenia na nowo dowodów na rozprawie głównej należy bowiem wziąć pod uwagę wszystkie dowody, w tym dowody z dokumentów. Konieczność powtórzenia przewodu sądowego w całości może też wystąpić z przyczyn procesowych odnoszących się do prawidłowego jego przebiegu, m.in. postawienie trafnego zarzutu niewyłączenia sędziego z przyczyn określonych w art. 41 § 1 k.p.k. albo niedochowanie gwarancji procesowych odnoszących się do udziału stron i ich przedstawicieli procesowych w rozprawie głównej, np. rozpoznano sprawę pod nieobecność strony, obrońcy, pełnomocnika, którzy nie zostali prawidłowo zawiadomieni o terminie rozprawy. Artykuł 437 § 2 zdanie drugie in fine k.p.k. ma też zastosowanie,

gdy zostały naruszone reguły trybu konsensualnego powodujące konieczność rozpoznania sprawy na zasadach ogólnych. Oznacza to konieczność rozpoznania sprawy na rozprawie, a więc przeprowadzenia przewodu sądowego (tak: Dariusz Świecki, Komentarz do art. 437 kpk).

W poddanej kontroli sprawie wystąpiła określona w art. 437 § 2 in fiine kpk podstawa wydania przez sąd odwoławczy orzeczenia kasatoryjnego albowiem wobec stwierdzenia naruszenia przez sąd I instancji procesowych reguł trybu konsensualnego (sąd uwzględnił wnioski oskarżonego i jego obrońcy o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, pomimo sprzeciwienia się prokuratora zaproponowanym warunkom orzeczenia w sytuacji skróconej rozprawy) zachodzi konieczność co do zasady rozpoznania sprawy G. M. na zasadach ogólnych i przeprowadzenia przewodu w całości.

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd Rejonowy gdy zbada zasadność złożonego na podstawie art. 387 kpk wniosku oskarżonego G. M. przy uwzględnieniu stanowiska prokuratora odnośnie warunków wydania orzeczenia w sytuacji skróconej rozprawy, może najpierw podjąć próbę jego weryfikacji, a dopiero jej fiasko będzie oznaczało konieczność rozpoznania sprawy tegoż oskarżonego na rozprawie. Jeżeli oskarżony podtrzyma zamiar dobrowolnego poddania się karze i złoży wniosek zgodnie z art. 387 § 1 k.p.k. sąd będzie miał obowiązek ocenić go, zarówno pod kątem rodzaju i wymiaru proponowanych kar i środków przy uwzględnieniu stanowiska prokuratora, ale również zbadać, czy przedstawione w nim propozycje odpowiadają normom prawa karnego materialnego.

Przytoczone zapatrywania prawne i wskazania Sąd Rejonowy powinien uwzględnić przy ponownym rozpoznaniu sprawy, a zwłaszcza ustrzec się uchybień, jakie doprowadziły do uchylecia zaskarżonego wyroku.

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	

6. Koszty Procesu

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności

7. PODPIS

